

VEDLEGG I

NEVNT I ARTIKKEL 2.2
OPPRINNELSESREGLER

VEDLEGG I
NEVNT I ARTIKKEL 2.2
OPPRINNELSESREGLER

INNHold

AVDELING I	ALMINNELIGE BESTEMMELSER
Artikkel 1	Definisjoner
AVDELING II	BEGREPET «OPPRINNELSESPRODUKTER»
Artikkel 2	Generelle vilkår
Artikkel 3	Produkter fremstilt i sin helhet
Artikkel 4	Tilstrekkelig bearbeiding eller foredling
Artikkel 5	Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling
Artikkel 6	Kumulasjon av opprinnelse
Artikkel 7	Kvalifiserende enhet
Artikkel 8	Tilbehør, reservedeler og verktøy
Artikkel 9	Nøytrale elementer
Artikkel 10	Ombyttelige materialer
AVDELING III	TERRITORIALE KRAV
Artikkel 11	Territorialprinsippet
Artikkel 12	Ikke-ending

AVDELING IV   OPPRINNELSESBEVIS

Artikkel 13   Opprinnelseserklæring

Artikkel 14   Godkjent eksportør

AVDELING V   PREFERANSEBEHANDLING

Artikkel 15   Krav ved innførsel

Artikkel 16   Innførsel i delsendinger

Artikkel 17   Eksportørers og importørers samarbeid med tollmyndigheter

Artikkel 18   Avvisning av preferansebehandling

AVDELING VI   ADMINISTRATIVT SAMARBEID

Artikkel 19   Verifisering av opprinnelseserklæringer

Artikkel 20   Underretninger og samarbeid

Artikkel 21   Fortrolighet

AVDELING VII   SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 22   Straffetiltak

Artikkel 23   Overgangsbestemmelser for produkter i transitt eller på lager

Artikkel 24   Fornytt vurdering

TILLEGG

Tillegg   Produktspesifikke regler

AVDELING I

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1

Definisjoner

I dette vedlegg forstås med:

- a) «**avtalepart**», Filippinene, Island og Norge eller Sveits' tollterritorium. På grunn av tollunionen mellom Sveits og Liechtenstein skal produkter med opprinnelse i Liechtenstein anses for å ha opprinnelse i Sveits,
- b) «**fremstilling**», metoder for å fremskaffe produkter, herunder tilvirking, produksjon, sammensetting, avl, dyrking, oppdrett, bryting, utvinning, høsting, fiske, innfangning, plukking, opptaking, jakt, fangst og foredling,
- c) «**materiale**», enhver bestanddel, ethvert råmateriale, enhver komponent, enhver del eller ethvert tilbehør som er brukt ved fremstillingen av produkter,
- d) «**tollverdi**», verdien fastsatt i samsvar med *Avtale om gjennomføring av artikkel VII i Generalavtalen om tolltariffer og handel 1994* (heretter kalt «WTO-avtalen om fastsettelse av tollverdi»),
- e) «**materialers verdi**», tollverdien på innførelstidspunktet av anvendte materialer uten opprinnelsesstatus; dersom tollverdien ikke er kjent og ikke kan påvises, skal WTO-avtalen om fastsettelse av tollverdi få anvendelse,
- f) «**pris fra fabrikk**», prisen som faktisk er betalt eller skal betales for produkter til produsenten i den avtalepart der den siste bearbeidingen eller foredlingen er utført, i samsvar med internasjonale handelsvilkår (Incoterms), men fratrukket eventuelle interne avgifter som kan bli tilbakebetalt når de fremstilte produktene utføres,
- g) «**Det harmoniserte system**» henholdsvis systemets forkortelse «HS», Det harmoniserte system for beskrivelse og koding av varer,
- h) «**kapittel**», «**posisjon**» og «**underposisjon**», et kapittel (tosifret kode), en posisjon (firesifret kode) og en underposisjon (seksifret kode) i Det harmoniserte system.

AVDELING II

BEGREPET «OPPRINNELSESPRODUKTER»

Artikkel 2

Generelle vilkår

For formålene i denne avtale skal produkter anses for å ha opprinnelse i en avtalepart

- a) dersom de er blitt fremstilt i sin helhet i en avtalepart i samsvar med artikkel 3,
- b) dersom ikke-opprinnelsesmaterialene brukt ved fremstillingen i en avtalepart oppfyller kravene fastsatt i artikkel 4, eller
- c) dersom de er blitt fremstilt i en avtalepart utelukkende av materialer med opprinnelse i én eller flere avtaleparter, eller
- d) dersom de er blitt fremstilt i en avtalepart utelukkende av materialer som angitt i bokstav a) til c).

Artikkel 3

Produkter fremstilt i sin helhet

Følgende produkter skal anses som fremstilt i sin helhet i en avtalepart:

- a) mineralske produkter og andre naturlig forekommende stoffer som ikke er nevnt i bokstav b) til f), utvunnet eller tatt opp av avtalepartens jord, vann, havbunn eller havundergrunn,
- b) vegetabiliske produkter dyrket eller høstet i avtaleparten,
- c) levende dyr født og alet opp i avtaleparten,
- d) produkter fra levende dyr alet opp i avtaleparten,
- e) produkter fra slaktede dyr som er født og alet opp i avtaleparten,
- f) produkter fra jakt, innfanging, fiske, akvakultur, plukking eller fangst drevet i avtaleparten,
- g) produkter fremstilt i avtaleparten ved bruk av cellekulturer⁽¹⁾,

---

⁽¹⁾ Med «**cellekultur**» menes dyrking av menneske-, dyre- og planteceller under kontrollerte forhold (som definert temperatur, vekstmedium, gassblanding og pH-verdi) utenfor en levende organisme.

- h) produkter som hører under kapittel 28 til 39, fremstilt ved fermentering⁽²⁾,
- i) produkter fra sjøfiske og andre produkter tatt opp av havet utenfor ethvert lands territorialfarvann⁽³⁾ av fartøy fra avtaleparten og produkter fremstilt utelukkende av produkter som nevnt på fabrikkskip fra avtaleparten,

I denne sammenheng menes med «**fabrikkskip fra avtaleparten**» og «**fartøy fra avtaleparten**» henholdsvis fabrikkskip og fartøy som er registrert i avtaleparten, fører avtalepartens flagg og eies av [en virksomhet] der øverste ledelse og styret samt skipsførere, offiserer og mannskap er underlagt avtalepartens egne lover og forskrifter,

- j) produkter utvunnet av havbunnen eller havundergrunnen utenfor avtalepartens territorialfarvann, forutsatt at avtaleparten i samsvar med folkeretten har rett til å utnytte denne havbunnen eller havundergrunnen,
- k) avfall og skrap fra produksjonsvirksomhet som har funnet sted i avtaleparten,
- l) brukte produkter innsamlet i avtaleparten, forutsatt at produktene bare er egnet til gjenvinning av råmaterialer og ikke for sitt opprinnelige formål,
- m) produkter som er fremstilt eller produsert i avtaleparten utelukkende av produkter nevnt i bokstav a) til l).

Artikkel 4

Tilstrekkelig bearbeiding eller foredling

1. Produkter fremstilt av ikke-opprinnelsesmaterialer skal anses for å være tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet dersom gjeldende produktspesifikke regler i tillegget er fulgt.
2. For formålene i nr. 1 er behandlingene omhandlet i artikkel 5 under alle omstendigheter ansett som utilstrekkelige til å gi opprinnelsesstatus.
3. De produktspesifikke reglene nevnt i nr. 1 angir bearbeidingen eller foredlingen som må utføres på ikke-opprinnelsesmaterialer brukt i tilvirkingen, og berører bare slike materialer. Dette medfører at dersom produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus i en avtalepart i samsvar med nr. 1, foredles videre i denne avtaleparten og brukes som materiale ved fremstillingen av andre produkter, skal det ikke tas hensyn til ikke-opprinnelseskomponentene i det materialet.
4. Uten hensyn til bestemmelsene i nr. 1 skal ikke-opprinnelsesprodukter som ikke

---

⁽²⁾ «**Fermentering**» er en bioteknologisk prosess der menneske-, dyre- og planteceller, bakterier, gjær, sopp eller enzymer anvendes i fremstillingsprosessen.

⁽³⁾ Territorialfarvann består av de indre farvann og sjøterritoriet.

gjennomgår den nødvendige tariffendringen som angitt i tillegget, anses som opprinnelsesprodukter dersom verdien av alle ikke-opprinnelsesmaterialer som er brukt ved fremstillingen av dem, og som ikke gjennomgår den nødvendige tariffendringen, ikke overstiger 20 % av produktets pris fra fabrikk og oppfyller alle øvrige gjeldende krav angitt i dette vedlegg.

5. Bestemmelsene i nr. 4 får ikke anvendelse på produkter som i sin helhet er fremstilt i en avtalepart i samsvar med artikkel 3. Dersom den relevante produktspesifikke regelen i tillegget inneholder en regel om at visse materialer må være fremstilt i sin helhet, får toleransen i nr. 4 anvendelse.

Artikkel 5

Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling

1. Uten hensyn til bestemmelsene i artikkel 4 skal produkter ikke anses som opprinnelsesprodukter dersom de bare har gjennomgått én eller flere av følgende behandlinger eller foredlinger:

- a) behandling som har til hensikt å holde produkter i deres opprinnelige tilstand under transport eller lagring,
- b) frysing eller tining,
- c) emballering og ompakking,
- d) vasking, rensing, fjerning av støv, oksidering, olje, maling eller andre belegg,
- e) stryking eller pressing av tekstiler eller tekstiler,
- f) enkel maling og polering,
- g) avskalling, hel eller delvis bleking, polering og glasering av korn og ris,
- h) farging av sukker eller fremstilling av sukkerbiter,
- i) skrelling og fjerning av steiner, kjerner, frø og skall av frukt, nøtter og grønnsaker,
- j) skjerpning, enkel sliping eller enkel oppskjæring,
- k) sikting, utskilling, sammenstilling, sortering, klassifisering, gradering, tilpassing,
- l) enkel fylling i flasker, bokser, flakonger, sekker, kasser, esker, festing til plater eller planker, og all annen enkel emballering,

- m) anbringelse eller trykking av merker, etiketter, logoer eller andre liknende kjennemerker på produkter eller deres emballasje,
- n) enkel blanding av produkter, også av forskjellige slag,
- o) enkel montering av deler av artikler til et komplett produkt eller demontering av produkter til deler, eller
- p) slakting av dyr.

2. For formålene i nr. 1 beskriver «enkel» behandlinger eller prosesser som verken krever spesielle ferdigheter eller maskiner, apparater eller utstyr som er produsert eller installert spesielt for å utføre den aktuelle behandlingen eller prosessen.

3. Alle behandlinger eller prosesser utført i en avtalepart på gitte produkter skal tas i betraktning når det skal avgjøres om bearbeidningen eller foredlingen som produktene har gjennomgått, skal anses som utilstrekkelige behandlinger etter nr. 1.

Artikkel 6

Kumulasjon av opprinnelse

1. Produkter som har opprinnelse i en avtalepart, og som brukes som materialer ved fremstillingen av produkter i en annen avtalepart, skal anses for å ha opprinnelse i den avtalepart der den siste behandlingen utover det som er nevnt i artikkel 5 nr. 1, er utført.

2. Produkter som har opprinnelse i en avtalepart, og som utføres fra en avtalepart til en annen og ikke gjennomgår noen bearbeidning eller foredling utover det som er nevnt i artikkel 5 nr. 1, skal beholde sin opprinnelse.

3. Dersom materialer med opprinnelse i to eller flere avtaleparter brukes ved fremstillingen av produkter og disse materialene ikke har gjennomgått noen bearbeidning eller foredling utover det som er nevnt i artikkel 5, skal produktenes opprinnelse fastsettes på grunnlag av materialet med den høyeste tollverdien for nevnte materiale i den aktuelle avtaleparten.

Artikkel 7

Kvalifiserende enhet

1. For å fastsette opprinnelsesstatus skal den kvalifiserende enheten av produkter eller materialer fastsettes i henhold til Det harmoniserte system.

2. Av nr. 1 følger:

- a) at det, dersom tarifferingen av produktene endres eller produktene gjennomgår en bestemt fremstillings- eller foredlingsprosess som fastsatt

i tillegget, ikke skal tas hensyn til detaljalgsemballasje og -beholdere som klassifiseres sammen med produktene i henhold til alminnelig fortolkningsregel 5 i *de alminnelige fortolkningsregler for Det harmoniserte system* (heretter kalt «alminnelige fortolkningsregler»). Dersom produktene er gjenstand for et verdikriterium fastsatt i tillegget, skal verdien av detaljalgsemballasje og -beholdere som nevnt tas med som verdien av opprinnelsesmaterialer fra en avtalepart der produktene er fremstilt, eller som ikke-opprinnelsesmaterialer, alt etter omstendighetene, ved beregning av verdikriteriet.

- b) at forsendeseballasje og -beholdere brukt for å beskytte produkter under transport, bortsett fra emballasje og beholdere for detaljalg, ikke skal tas med ved bestemmelse av produktenes opprinnelse,
- c) at sett, som definert i alminnelig fortolkningsregel 3, skal anses som opprinnelsesprodukter dersom alle komponentene i settet er opprinnelsesprodukter. Dersom et sett består av både opprinnelsesprodukter og produkter uten opprinnelse, skal settet som helhet anses som opprinnelsesprodukt, forutsatt at verdien av produkter uten opprinnelse ikke overstiger 20 prosent av settets pris fra fabrikk,
- d) at hvert enkelt produkt skal vurderes for seg ved anvendelsen av bestemmelsene i dette vedlegg når en sending består av et antall identiske produkter klassifisert under samme posisjon,
- e) at bestemmelse av opprinnelse skal baseres på de monterte produktene i tilfeller der produkter oppfyller kravene i dette vedlegg og innføres til en avtalepart i én eller flere sendinger fra en annen avtalepart i demontert stand, men klassifisert som monterte produkter etter alminnelig fortolkningsregel 2 bokstav a).

Artikkel 8

Tilbehør, reservedeler og verktøy

1. Når det skal avgjøres om alle ikke-opprinnelsesmaterialer brukt ved fremstillingen av produkter gjennomgår tariffingsendringen som får anvendelse, eller en bestemt fremstillings- eller bearbeidingsprosess som fastsatt i tillegget, skal det ses bort fra tilbehør, reservedeler, verktøy og instruksjons- og informasjonsmateriell som er sendt sammen med en utrustning, en maskin, et apparat eller et kjøretøy, som er standardutstyr og innbefattet i prisen fra fabrikk, og som ikke er særskilt fakturert.

2. Dersom produktene er gjenstand for et verdikriterium, skal verdien av tilbehør, reservedeler og verktøy tas med som verdien av opprinnelsesmaterialer fra en avtalepart der produktene er fremstilt, eller som ikke-opprinnelsesprodukter, alt etter omstendighetene, ved beregning av verdikriteriet.

Artikkel 9

Nøytrale elementer

Nøytrale elementer, som er varer brukt ved fremstilling, prøving eller inspeksjon av produkter, men som ikke er fysisk inkorporert i produktene, skal behandles som opprinnelsesmateriale uten hensyn til hvor de er fremstilt.

Artikkel 10

Ombyttelige materialer

1. Dersom det brukes ombyttelige opprinnelsesmaterialer og ikke-opprinnelsesmaterialer ved fremstillingen av produkter, skal vurderingen av om de anvendte materialene har opprinnelsesstatus, foretas på grunnlag av et system basert på bokføringsmessig atskillelse. Dersom det kreves etter avtalepartens egne lover og forskrifter, kan dette systemet forhåndsgodkjennes av vedkommende tollmyndighet.

2. I nr. 1 menes med «**ombyttelige materialer**», materialer som er av samme slag og handelskvalitet, som har de samme tekniske og fysiske egenskaper, og som ikke kan skilles fra hverandre.

3. Systemet med bokføringsmessig atskillelse må sikre at ikke flere ferdige produkter får opprinnelsesstatus enn hva som ville ha vært tilfellet dersom opprinnelsesmaterialene brukt til å fremstille de ferdige produktene hadde vært fysisk atskilt fra ikke-opprinnelsesmaterialene.

4. Så snart det er valgt et system for bokføringsmessig atskillelse, må dette systemet anvendes gjennom hele regnskapsåret eller regnskapsperioden.

5. En produsent som benytter seg av et system med bokføringsmessig atskillelse, skal oppbevare dokumentasjon som viser hvordan systemet virker, i det omfang som er nødvendig for at tollmyndighetene i den eksporterende avtalepart skal kunne kontrollere at bestemmelsene i dette vedlegg er overholdt.

6. Tillatelsen til å anvende bokføringsmessig atskillelse kan når som helst trekkes tilbake av tollmyndighetene dersom produsenten anvender den på urettmessig vis.

AVDELING III

TERRITORIALE KRAV

Artikkel 11

Territorialprinsippet

1. Vilkårene for å erverve opprinnelsesstatus som fastsatt i bestemmelsene i avdeling II må være oppfylt uten avbrudd på en avtaleparts territorium.
2. Dersom opprinnelsesprodukter kommer i retur til den eksporterende avtalepart etter å ha vært utført til en ikke-avtalepart uten å ha gjennomgått noen behandling der utover det som har vært nødvendig for å holde dem i deres opprinnelige tilstand, skal produktene beholde sin opprinnelsesstatus
3. Uten hensyn til nr. 1 skal produkters ervervelse av opprinnelsesstatus i samsvar med bestemmelsene i avdeling II ikke påvirkes av behandlinger utført i en ikke-avtalepart i henhold til en prosedyre for utenlands bearbeiding eller tilsvarende ordning:
  - a) dersom de gjeninnførte materialene er blitt fremstilt av de utførte materialene,
  - b) dersom den totale merverdien tilført i ikke-avtaleparten ikke overstiger 15 % av produktenes pris fra fabrikk, og
  - c) dersom den totale verdien av ikke-opprinnelsesmaterialene inkorporert på den berørte avtaleparts territorium, sammen med den totale merverdien tilført utenfor den berørte avtalepart, ikke overstiger den tillatte verdien etter tillegget.
4. I nr. 3 bokstav b) menes med «**total merverdi**», alle kostnader som har oppstått utenfor den berørte avtalepart, herunder transportkostnader og verdien av ikke-opprinnelsesmaterialer inkorporert der.

Artikkel 12

Ikke-endring

1. Opprinnelsesprodukter det kreves preferansetollbehandling for i en avtalepart, skal være de samme produktene som dem som ble utført fra en annen avtalepart. De må ikke være endret eller omdannet på noen måte eller gjort til gjenstand for andre behandlinger enn behandlinger som har til formål å bevare dem i god stand, bortsett fra tilføyning eller påføring av merker, etiketter, segl eller annen dokumentasjon for å sikre samsvar med den importerende avtaleparts egne krav før deklareringsmed sikte på preferansetollbehandling.
2. Transitt, lagring av produkter eller sendinger eller deling av sendinger kan finne sted i ikke-avtaleparten, forutsatt at produktene forblir under tollmyndighetenes oppsyn i de aktuelle ikke-avtalepartene.
3. Bestemmelsene i nr. 1 og 2 skal anses for å være oppfylt med mindre tollmyndighetene i den importerende avtalepart har grunn til å tro noe annet. I slike tilfeller kan tollmyndighetene i den importerende avtalepart anmode importøren eller hans representant om å fremlegge tilfredsstillende dokumentasjon for at bestemmelsene er overholdt, noe som kan skje på hvilken som helst måte, herunder i form av

kontraktsmessige transportdokumenter som konnossement, pakksedler eller annen dokumentasjon knyttet til selve produktene.

AVDELING IV

OPPRINNELSESBEVIS

Artikkel 13

Opprinnelseserklæring

1. For å oppnå preferansetollbehandling i den importerende avtalepart må det fremlegges et opprinnelsesbevis i form av en opprinnelseserklæring som vist under (uten fotnotene), utferdiget på engelsk, i leselig og bestandig form, av en eksportør hjemmehørende i en avtalepart for produkter som har opprinnelse i avtaleparten.

The exporter of the goods covered by this document (customs authorisation No...⁽⁴⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, the goods satisfy the Rules of Origin to be considered as originating under the PH-EFTA FTA (Country of Origin: .....⁽⁵⁾)

Place and Date⁽⁶⁾

.....

*Signature above the Printed Name
of the Authorised Signatory*

«Eksportøren av produktene omfattet av dette dokumentet (tollmyndighetenes autorisasjonsnr....⁽⁴⁾) erklærer at disse produktene, unntatt hvor annet er tydelig angitt, er i samsvar med opprinnelsesreglene for å bli ansett som opprinnelsesprodukter i henhold til frihandelsavalen mellom Filippinene og EFTA-statene (Opprinnelsesland: .....⁽⁵⁾)

Sted og dato⁽⁶⁾

.....

*Underskrift av den som er
underskriftsberettiget, over navnet
gjentatt med blokkbokstaver*

⁽⁴⁾ I henhold til artikkel 14 kreves det ikke at en godkjent eksportør undertegner opprinnelseserklæringen, men han må i stedet oppgi tollautorisasjonsnummeret han er tildelt av tollmyndighetene. En ikke-godkjent eksportør skal påføre sin underskrift over navnet gjentatt med blokkbokstaver og la rubrikken for tollmyndighetenes autorisasjonsnummer stå åpen.

⁽⁵⁾ Produktenes opprinnelse skal angis i denne rubrikken (Filippinene, Island, Norge eller Sveits). Det er tillatt å bruke ISO-Alpha-2-koder (PH, IS, NO eller CH). Det kan eventuelt vises til en bestemt kolonne i faktura, pakklister, følgeseddel eller annet relevant handelsdokument der eksportøren og opprinnelsesproduktene er angitt og produktenes opprinnelsesland er nevnt.

⁽⁶⁾ Slike angivelser kan utelates dersom slik informasjon fremgår av selve dokumentet.

2. Opprinnelseserklæringen må avgis på fakturaen, pakkseddelen, følgeseddelen eller annet relevant handelsdokument som angir eksportøren og opprinnelsesproduktene, og, med unntak som fastsatt i artikkel 14, er påført eksportørens egenhendede underskrift.
3. Opprinnelseserklæringen kan avgis ved utførsel av produktene den viser til, eller etter utførsel. En opprinnelseserklæring skal være gyldig i tolv måneder regnet fra utferdigelsesdatoen.
4. Speditører, tollmeglere og andre representanter for en eksportør skal ha fullmakt fra vedkommende eksportør for å kunne utferdige opprinnelseserklæringer. De må etter anmodning fremlegge skriftlig fullmakt som nevnt for tollmyndighetene.
5. En eksportør som har utferdiget en opprinnelseserklæring, må oppbevare en kopi av erklæringen og alle dokumentene som underbygger produktenes opprinnelsesstatus, på papir eller i elektronisk form, i minst tre år regnet fra utferdigelses- eller utstedelsesdatoen.

Artikkel 14

Godkjent eksportør

1. Den eksporterende avtaleparts tollmyndighet kan, med forbehold for avtalepartens egne krav, tillate at en eksportør hjemmehørende i avtaleparten, heretter kalt «godkjent eksportør», utferdiger opprinnelseserklæringer uten underskrift.
2. En eksportør som søker om tillatelse som nevnt, må, på en måte som den eksporterende avtaleparts tollmyndighet finner tilfredsstillende, tilby alle garantier som er nødvendige for å bekrefte produktenes opprinnelsesstatus, samt oppfylle alle andre krav etter dette vedlegg.
3. Den eksporterende avtaleparts tollmyndighet skal gi den godkjente eksportøren et tollautorisasjonsnummer, som skal fremkomme i opprinnelseserklæringen i stedet for underskriften.
4. Den eksporterende avtaleparts tollmyndighet kan etterprøve at tillatelsen brukes på rettmessig vis, og kan når som helst trekke den tilbake dersom eksportøren ikke lenger oppfylder vilkårene eller på annen måte gjør urettmessig bruk av tillatelsen. Tilbaketrekking av tillatelse skal gjøres kjent for de øvrige avtaleparters tollmyndigheter.

AVDELING V

PREFERANSEBEHANDLING

Artikkel 15

Krav ved innførsel

1. Hver avtalepart skal tilstå preferansetollbehandling i samsvar med denne avtale for en avtaleparts opprinnelsesprodukter ved innførsel fra en annen avtalepart, på grunnlag av en opprinnelseserklæring nevnt i artikkel 13.
2. For å tilstås preferansetollbehandling må importøren, i samsvar med fremgangsmåtene som får anvendelse i den importerende avtalepart, anmode om preferansetollbehandling ved innførsel av opprinnelsesprodukter, uansett om importøren er i besittelse av en opprinnelseserklæring eller ikke.
3. Dersom importøren ikke er i besittelse av opprinnelseserklæring ved innførsel, kan han, i samsvar med den importerende avtaleparts egne lover og forskrifter, fremlegge opprinnelseserklæringen på et senere tidspunkt.
4. En opprinnelseserklæring må fremlegges for den importerende avtaleparts tollmyndigheter innen tolv måneder regnet fra utferdigelsen. Utløpet av dette tidsrommet kan stilles i bero så lenge produktene omfattet av opprinnelseserklæringen forblir under tollmyndighetenes kontroll i den importerende avtalepart. Etter dette tidsrommet kan en opprinnelseserklæring godtas bare i unntakstilfeller.
5. Uten hensyn til nr. 1 kan en avtalepart, i samsvar med sine egne lover og forskrifter, gjøre unntak fra kravet om at det skal fremlegges opprinnelseserklæring, og tilstå preferansetollbehandling.
6. En importør tilstått preferansetollbehandling må oppbevare opprinnelseserklæringen og andre relevante dokumenter i tre år regnet fra datoen for tilståelse av preferansetollbehandling, eventuelt lenger dersom det kreves i henhold til den importerende avtaleparts egne lover og forskrifter.

Artikkel 16

Innførsel i delsendinger

Når demonterte eller usammensatte produkter som definert i alminnelig fortolkningsregel 2 bokstav a), etter anmodning fra en importør og på vilkår fastsatt av den importerende avtaleparts tollmyndigheter, innføres i delsendinger, må det fremlegges én enkelt opprinnelseserklæring for tollmyndighetene ved innførsel av den første delsendingen.

Artikkel 17

Eksportørers og importørers samarbeid med tollmyndigheter

1. Eksportører og importører som drar nytte av denne avtale, må innen rammen av avtalen og med forbehold for en avtaleparts egne lover og forskrifter, samarbeide med denne avtaleparts tollmyndighet og etter anmodning fra nevnte myndighet fremlegge underlagsdokumenter som underbygger oppfyllelsen av kravene i dette vedlegg.

2. En eksportør som har utferdiget en opprinnelseserklæring, må
  - a) etter anmodning fra den eksporterende avtaleparts tollmyndighet fremlegge dokumentene nevnt i artikkel 13 nr. 5 for nevnte myndighet, som når som helst kan foreta inspeksjoner og kontrollere eksportørens eller produsentens regnskapsmateriale og treffe andre hensiktsmessige tiltak, og
  - b) når han blir oppmerksom på, eller har grunn til å tro, at en opprinnelseserklæring inneholder uriktige opplysninger, omgående underrette importøren og den eksporterende avtaleparts tollmyndighet om enhver endring som påvirker opprinnelsesstatusen til produktene som er omfattet av den aktuelle opprinnelseserklæringen.

3. En importør som har anmodet om preferansetollbehandling eller er blitt tilstått slik behandling, må:
  - a) etter anmodning fra den importerende avtaleparts tollmyndighet, fremlegge dokumentene nevnt i artikkel 12 nr. 3 for nevnte myndighet, og
  - b) når han blir oppmerksom på, eller har grunn til å tro, at opprinnelseserklæringen inneholder uriktige opplysninger, omgående underrette den importerende avtaleparts tollmyndigheter om enhver endring som påvirker opprinnelsesstatusen til produktene som er omfattet av en opprinnelseserklæring.

Artikkel 18

Avvisning av preferansebehandling

1. Den importerende avtalepart kan avslå å gi preferansetollbehandling eller innkreve ubetalt toll i samsvar med sine egne lover og forskrifter dersom produktene ikke oppfyller kravene i dette vedlegg eller importøren eller eksportøren ikke kan dokumentere at de relevante kravene er oppfylt.
2. Skrivefeil i opprinnelseserklæringen skal ikke medføre at dokumentet underkjennes dersom det er behørig godtgjort at dokumentet faktisk stemmer overens med de innførte produktene.

AVDELING VI

ADMINISTRATIVT SAMARBEID

Artikkel 19

Verifisering av opprinnelseserklæringer

1. Den eksporterende avtaleparts tollmyndighet skal etter anmodning fra den importerende avtalepart foreta verifisering av opprinnelseserklæringer.
2. En verifiseringsanmodning kan reise tvil om dokumentets ekthet og om hvor nøyaktige opplysningene i dokumentet er, herunder de berørte produktenes opprinnelsesstatus eller oppfyllelsen av andre krav i dette vedlegg. Den skal grunngis og inneholde en kopi av opprinnelseserklæringen og, dersom det er aktuelt, ethvert annet dokument eller enhver annen opplysning som gir grunn til å tro at opprinnelseserklæringen kan være ugyldig.
3. Den importerende avtalepart skal oversende verifiseringsanmodningen til den eksporterende avtalepart innen 36 måneder etter at opprinnelseserklæringen ble utferdiget. Den eksporterende avtalepart er ikke forpliktet til å foreta verifiseringer basert på anmodninger mottatt etter denne siste fristen.
4. Den importerende avtaleparts tollmyndighet kan, med forbehold for avtalepartens egne lover og forskrifter, stille preferansetollbehandlingen i bero for produkter omfattet av en opprinnelseserklæring inntil verifiseringsprosedyren er fullført. Produktene skal likevel frigis, med forbehold for avtalepartens egne lover og forskrifter, forutsatt at de ikke holdes tilbake på grunn av innførselsforbud eller -restriksjoner og det ikke foreligger mistanke om svindel.
5. Den eksporterende avtaleparts tollmyndighet kan anmode om dokumentasjon, foreta inspeksjoner i eksportørens eller produsentens lokaler, kontrollere eksportørens og produsentens regnskapsmateriale og treffe andre hensiktsmessige tiltak for å verifisere at det foreligger samsvar med dette vedlegg.
6. Den anmodende avtalepart skal underrettes om utfallet og resultatet av verifiseringen innen seks måneder regnet fra verifiseringsanmodningens dato. Dersom den anmodende avtalepart ikke mottar svar i løpet av denne perioden, eller dersom svaret ikke tydelig fastslår produktenes opprinnelsesstatus eller at opprinnelseserklæringen er ekte, kan den anmodende avtalepart avslå preferansetollbehandling for sendingen som omfattes av den aktuelle opprinnelseserklæringen.
7. Dersom den anmodende avtalepart ikke er i stand til å overholde fristen nevnt i nr. 6 på grunn av forhold som ligger utenfor dens tollmyndighets kontroll, skal den gi den anmodende avtalepart skriftlig underretning før den siste fristen utløper. Den anmodende avtalepart skal i så fall forlenge fristen med ytterligere seks måneder.

Artikkel 20

Underretninger og samarbeid

1. Avtalepartene skal gjennom EFTA-sekretariatet skaffe hverandre:
  - a) adressene til avtalepartenes tollmyndigheter med ansvar for verifiseringene nevnt i artikkel 19 og adressene til vedkommende myndigheter

for andre forhold forbundet med gjennomføringen eller anvendelsen av dette vedlegg,

- b) opplysninger om fortolkning, anvendelse og håndheving av dette vedlegg, når det er behov for det.

2. Avtalepartene skal gi tilgang til opplysninger om autorisasjonsnumre tildelt godkjente eksportører i henhold til artikkel 14.

3. Avtalepartene skal tilstrebe seg på å løse tekniske spørsmål forbundet med fortolkningen, gjennomføringen eller anvendelsen av dette vedlegg så vidt mulig gjennom direkte samråd mellom tollmyndighetene nevnt i nr. 1 bokstav a) eller i Underkomitéen for varehandel. Dersom sakene fortsatt er uløst, kan de bringes inn for Den blandede komité med sikte på en løsning.

Artikkel 21

Fortrolighet

Opplysninger som etter sin natur er fortrolige, eller som er gitt i fortrolighet, skal ikke utleveres av avtalepartenes myndigheter uten at det foreligger uttrykkelig tillatelse fra den person eller myndighet som har gitt opplysningene.

AVDELING VII

SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 22

Straffetiltak

Hver avtalepart skal i samsvar med sine egne lover og forskrifter påse at det ilegges passende straffe- eller sanksjonsreaksjoner eller treffes andre tiltak for brudd på lover og forskrifter som berører dette vedlegg.

Artikkel 23

Overgangsbestemmelser for produkter i transitt eller på lager

Bestemmelsene i dette vedlegg kan anvendes for produkter som på denne avtales ikrafttredelsesdato enten er i transitt eller er midlertidig lagret på tollager eller i frisone under tollmyndighetenes kontroll. For slike produkter kan det utferdiges en opprinnelseserklæring i etterhånd inntil seks måneder etter at denne avtale er trådt i kraft, forutsatt at bestemmelsene i dette vedlegg, særlig artikkel 12, er overholdt.

Artikkel 24

Fornyhet vurdering

Med mindre det er enighet om noe annet, skal avtalepartene foreta en ny vurdering av dette vedlegg og tillegget fem år etter at avtalen er trådt i kraft.
